

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LVIII.

Nr. 267.

Brașov, Sâmbătă, 2 (14) Decembrie

1895.

Socialiștii germani.

În statele, ce se bucură de ceea ce se numește constituționalism modern, mai mult ori mai puțin fals, abia se va afla un guvern, care se n'abia a lupta ați cu câte-o belea mare.

Pe globul nostru ungueresc, d'al de Banffy au să lupte cu hidra partidei populare, de-o parte, de altă parte cu bălaurul Românișmului și al Slavismului, care „stă să înghiță statul milenar”. De-om merge mai departe spre apus, vom găsi, că guvernul împărătesc din Viena are același necaz cu antisemitismul, ce-și ridică capul tot mai cutezător, apoi cu cestiunea împăcării cu Cehi, Poloni, Sloveni, clericali, feudali etc.

Dér cât pentru imperiul dualist, va dice unul și altul, că nici nu se pôte altfel, fiind într'ensul o așa mare amestecătură de popóre. Cum stă însă lucrul în puternica Germania, ce-o constituie un singur popor, cu una și aceeași cultură? Aici s'ar crede, că tóte trebuie să méréga mai neted și că guvernul ar trebui să fiă scutit de belelele interioare. Și totuși nu este așa. Guvernul celui mai tare stat militar în Europa e constrins să pórte luptă aprópe desperată cu o parte mare și însemnată a cetățenilor germani, cu socialiștii.

În mészura aceea, în care s'a mărit și s'a întărit puterea germană în urma răsbóielor dela 1866 și 1870, s'a mărit și s'a întărit și socialismul german și astăđi a ajuns a fi o plagă adevărată pentru cei dela putere. Aceștia véd în social-democrați pe dușmanii ordinii și ai instituțiilor de stat, ba mai mult, de un timp încóce, cu deosebire, socialiștii germani au fost stigmatizați chiar de cătră capul statului ca dușmanii ai statului național german.

Scim, cum s'a petrecut acésta. Cu ocașiunea serbărei aniversărei de

25 de ani a victoriilor raportate de cătră Prusienii, și confederații lor în contra Francesilor, socialiștii s'au pronunțat în contra acestor serbări pompoșe și demonstrative, dicénd, că prin acestea se ațită numai ura între Francesii și Germanii fără de nici un folos. Tot-odată socialiștii s'au pronunțat cu acésta ocașiune în contra anexiunei Alsației-Lotaringiei.

Protestele lor au făcut sânger în armată și au produs în tótă țera un dureros resens. Atunci împăratul Wilhelm a dat espresione, într'un toast ținut la o solemnităte, indignărei sale, declarând pe socialiști, ca pe o adunătură de ómenii, cari nu sunt vrednici să pórte numele de Germani.

Sentița acésta nimicitoare, rostită chiar de cătră purtătorul corórei în contra social-democrațiilor, a cădut ca o bombă în mijlocul acestora. Și de atunci regimul nu se gândesce, decât numai la aflarea de noué mijlóce spre a întréna periculoșă agitațiune socialistă.

În ședința de alaltă-eră a parlamentului german s'a ridicat conducătorul socialiștilor, Bebel, pentru că se ia în apărare partida sa față cu gravele acușățiuni îndreptate contra ei chiar din cercurile cele mai înalte, și a ținut o vorbire, ce a durat peste doué ore și a produs mare sensațiune în tóte părțile.

Nici-odată, de când există o istoriă germană, dișe Bebel, nu s'a făcut o eróre mai mare, decât cu anexiunea Alsației-Lotaringiei. De aici se datéză neliniștea și înarmările permanente în Europa. Față cu un asemenea rezultat al politiceii bismarkiane, noi socialiștii am avut dreptul să dicem cu ocașiunea iubi-leului victoriilor dela 1870: Nu tur-nați oleu pe foc, nu lăsați, ca să is-bucnescă din nou flacăra urei între cele mai mari națiuni culte: Germania și Francia!

Pentru acésta atitudine, adause Bebel, socialiștii au fost ofensați de mórte și ei se nu se apere? Décă ar tăcé, ar fi desprețuiți. Ne-au încărcați cu pîre de lesă majestate, legile se interpretéză cu totul altfel contra noastră și noi se tăcem? Ce va crede lumea căci va aúdi, că aici este o partidă, care ar vré să răs-tórne tronul, altarul și capitalul? Guvernul însuși sgudue prin acésta credința în instituțiunile nóstre.

Bebel încheiă prin a arăta, că socialiștii nu sunt dușmanii unității și ai instituțiilor germane, dér când odată va veni dușmanul din dreapta și din stânga, se vor bucura cei ce sunt ađi la putere, decât socialiștii le vor veni în ajutor.

Limbagiul acesta decis și încre-đut în puterea partidei a produs o adéncă impresiune, cu atât mai virtos, că era îndreptat chiar contra monarhului. Puternicilor dela Berlin le-a dat mult de gândit șeful socialiștilor germani.

CRONICA POLITICĂ.

— 1 (13) Decembrie.

Cestiunea numirii mitropolitului gr. ort. pentru Bucovina în curénd va fi finalizată, după cum e informat dișarul „Gazeta Polska”. Se dice că deputații români din camera austriacă, cari sunt membrii ai clubului conservativ, au recercat pe contele Hohenwart să intervină la contele Badeni, ca să fiă numit mitropolit archimandritul O. Repta. Hohenwart în fapt a și vorbit cu Badeni, dér primi răspunsul, că asupra cestiunii acesteia guvernul deja a adus hotărîrea sa, deci nu se mai pôte face nici o schimbare, de-órece se așteptă încă numai decisiunea împăratului. Că ce hotărîre a luat cabinetul, despre acésta Badeni nu i-a comunicat nimio lui Hohenwart. Deputații români, fiind incunoscuți despre starea lucrului, hotărîră a-se adresa cu rugărea lor direct la împăratul. Contele Hohenwart avú deja audiență la monarhul în afacerea acésta. Întréga cestiune a luat

acum un caracter politic și atérnă fórté mult dela împrejurarea, că óre va fi numit metropolit candidatul Românilor, O. Repta? Candidatul guvernului și al Polonilor se dice, că este actualul vicar al mitropoliei, Ciupercovič.

În ședința camerei austriace ținută alaltăeri deputatul rutén Romanciuk anunță, că o deputațiune de 150 Ruteni va apăré în Viena spre a-se plânger la monarhul asupra modului cum s'au sévėrsit alegerile de deputați pentru dieta din Galiția.

Privitor la evenimentele din Turcia, din Constantinopol se depeșéză următoarele: Reintórcerea lui Said-pașa în locuința s'a a urmat numai după-ce Sultanul a declarat, că Said se va bucura de absolută siguranță. Sultanul a conferit un dar fórté prețios guvernorului din Smyrna, Kamil-pașa și i-a ridicat leafa în mod considerabil. Intre Softe s'au împărțit dișele trecute multe daruri în bani, carne și pâne, din ceea-ce se vede, că în palatul Padischachului își dau tótă nisuița de-a căștiga pe studenții muhamedani, cari în timpul din urmă au dat mai multe semne de neliniște și nemulțămire. „Oficiul Reuter” anunță, că mai multe sate armenesce din districtul Wan au fost arse și jefuite. Miseria între țărani e îngrozitoare. Cei mai mulți dintre ei au tugit la munți, pentru de-a scapa de maselele Curđilor, și aom petrec pria păduri fără scut și fără nutremént.

Dișarul „Frankf. Zeit.” anunță scirea gravă, că Papa ar fi amenințat cu escomunicare pe prințul Ferdinand al Bulgariei, pentru casul, decât acesta își va boteza pe fiul sėu, pe prințul Boris, după rital ortodox-oriental. „P. Ll.” de astăđi încercă a desmană acésta scire.

Corespondentul din Belgrad al dișarului „Köln. Zeit.” afirmă, că exregele Milan va couveni în Paris cu exregina Natalia, pentru de a-se înțelege asupra diteritelor cestiuni urgente. Se dice, că améndoi ar fi hotărîți de-a pune capăt stărei actuale neliniștitóre din Serbia, și în casul decât

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Doué schițe.

II.

În capul satului pėrul cel mare era într'o înflorire splendidă, căci sosise deja primăvara. Dér și mai frumoșă era fiica morarului dimpotrivă, care era mirésa lui Ioan. Câte flori se aflau pe pėr, atâtea rose avea Perrina, care era tocmai de 16 ani.

Sub acest pom frumos ii dișe Ioan: „Dér când vom face nunta, Perrino?”

Întreaga-i ființă suridea: pėrul blond, care se juca în vėnt, talia, picioarușul gol, în micile ghete de lemn, mânilor, ou cari tragea o crengă, ce atérna în jos, ca să respire mirosul florilor, fruntea curată, dinții albi între rumenele buze — ah, cum o iubea Ioan!

— „După seceriș”, răspuse dēnsa, „vom face nunta, decât nu vei deveni soldat.”

Când se apropiă sortirea, Ioan aprinse o luminare înaintea icónei sf. Marie, de-óre-ce ougetul, că trebuie să părăsescă pe Perrina, ii sfășia inima.

— „Sf. Maria fiă laudată!” esclamă Ioan. „Am tras cel mai mare număr, dér Iosif, fratele meu, a rămas.”

Când Ioan își reveđu fratele, acesta avea lacrimi în ochi și suspina:

— „Mamă! Sėrmăna mea mamă!”

— „Măngăiă-te, Iosife”, ii dișe Ioan, „eu sunt orfan. Voiu merge eu în locul tēu ca soldat și tu vei puté ajuta și de-aci încolo pe mamă ta.”

Perrina, care auđise despre hotărîrea logodnicului sėu, veni plângēnd la pėr; nici-odată n'o vėđuse pe Ioan lăcrămānd și ea ii plăcu acum și mai mult decât decât ridea.

— „Ești un om bun”, ii dișe ea. „Ai făcut bine! Mergi ca soldat, eu te voiu aștepta.”

„Înainte! Înainte!” Acésta fú deviza până la Wagram. Ioane, ține-te bine, dușmanul e aici! Cinci sute de tucuri își asviriliră glónte în șirurile vitejilor, Ioan se înfrică și privi înapoi.

Înapoi vėđu el Francia, satul sėu natal și pėrul înflorit, sub care de sigur se ruga acum Perrina pentru el. Dumneđeu fiă laudat! Ioan nu se mai temea, el e

vitez... năvălesce înainte... e unul dintre cei dintăi în sanț.

— „Cum te numesci vitezul meu? strigă Napoleon.

— „Ioan, Sire.”

— „Ioane te numesc sublocotenent.”

— „Perrino, o Perrina mea, sublocotenent, se trăsescă rășboiul! Fiă-care luptă e o sėrbătoare!”

Înainte! Înainte!

— „Erăși tu ești, Ioane?”

— „Da Majestate!”

— „Te numesc căpitan! Peste cadavre poți ajunge și mai sus!”

— „Sire, mare mulțămită!”

Înainte spre Moscva — nu însă mai departe!

Pe nesfârșitul șes de zăpadă e o stradă de cadavre; aici riul, colo dușmanul, pe adméndoué părțile mórtea! „Cine începe se atace podul de năi?”

— „Eu, Majestate!”

— „Tot-déuna tu, căpitane!”

Cu aceste cuvinte Napoleon ii predete ordinul legiunii de onóre.

— „Dumneđeu fiă laudat! Perrino, iubito Perrino, ce mândră fi-vei tu de mine!

Espeđițiunea s'a sfirșit și eu viu acasă! Clopote, sunați la nunta mea! Drumul e într'adevăr lung, dér speranța grăbesce.” În sfirșit, — colo sub colină zace satul, se aud deja clopotele din patrie.

— „Dér unde e pėrul? Odinórá il puteai vedé încă prin Maiu în plină înflorire, și acum? Ah, el a cădut și crengile lui — martorele tinerei mele iubiri, zac colo în ierbă.”

— „Dér pentru ce trag clopotele, Matei?”

— „Pentru o nuntă, domnule căpitan.”

Matei nu mai recunoscu pe Ioan. — „O nuntă, așa-i, étă că părăheha însurățeilor ese deja din biserică! Mirésa e Perrina, zimbitoră și frumoșă mea Perrina; Iosif, fratele meu, e mirele ei.”

Când ómenii din apropierea lui Ión dișeră: „Ei se iubesc atât de mult”, a'unci întrebă căpitanul:

— „Dér, ce e cu Ioan?”

— „Cine-i acela?” întrebă ei, uimiți. Se vedea, că toți il uitaseră pe Ioan. El încă merse în biserică, ingenunchiă și se rugă pentru Iosif. După liturgiă el

Simic nici acum nu ar fi aplecat să ia în mână frânele guvernului, atunci să se pună în legătură directă cu radicalii.

Jidanii din monarchia noastră.

Alexandru Neclan în broșura sa politică, despre care amintirăm mai de multe ori, se ocupă în mod interesant și cu chestiunea jidană. Eată pasagiile mai importante din studiul numelui autor privitoare la Jidanii din monarchia noastră:

Ce se ține de Jidanii, — după ce se declară ca părere antisemită și ca neadevărată ori-ce enunțiere asupra Jidanilor, care nu conține laudă la adresa lor, — înainte de toate vreau să observ, că nu sunt antisemit.

Eu le fac imputare Jidanilor din monarchia, că ei — cu toate că în numeroase chestiuni de mare importanță sunt asupriți din partea concetățenilor și prin urmare știu din propria experiență ce înseamnă a fi asuprit — în tot locul și tot-deuna se pun pe partea asupritorilor, și le dau acestora ajutor pentru de a pute apăsa pe cei încă neîndreptățiți cu ei. Ca exemplu amintesc, că nu există luptători mai zeloși ai „lătirii ideii de stat maghiar“, decât Jidano-Maghia-ronii, cari aprău toți și-au și maghiarizat numele germane; și nimeni nu cântă cu mai mare însuflețire „Ieszcze Polska nezginieła“ („Polonia încă nu e perdută“), decât acei Jidanii, cari se numără pe sine între Polonii galițiani; și nimeni nu tocă mai aprig pe capul Cehilor, al Polonilor și lesian și al Slovenilor, decât Jidanii austriaci.

După-ce Jidanii, ca și în alte părți așa și în Austro-Ungaria sunt puțini la număr (1.860 mil.) și, respirați peste totă monarchia, nicăiri nu formeză o masă compactă, ar crede omul, că și ei ca asupriți în lupta popórelor neîndreptățite pentru egala îndreptățire, ar trebui să stea pe partea acestora, seu deca lucrul ăsta li-se pare prea periculos, să stea departe afară de luptă.

Și acesta din urmă o pretindem dela Jidanii noi Cehii, și cu noi toți ceilalți Slavi ai monarchiei și toți Românii. Nu ne trebuie să ne fiă Jidanii aliați, dăr să nu ne îngreuneze lupta, de-dece ei n'au nici un drept de a fi aliații dușmanilor noștri!

Și încă o observare. Aceia dintre Jidanii, cari concuă la esuprirea popórelor ce nu se bucură de egala îndreptățire, aceia, dicit, nu au nici un drept de a-se plânge asupra antisemitismului.

Alegeri în municipii.

Din cercul Bălăușerilor, Dec. 1885.

Stim. D-le Redactor! Cum ved, mai din toate părțile locuite de Români vi-s'a raportat despre decursul alegerilor de membri pentru congregațiunile comitatelor.

rupse o flóre mică și izolată din pãrul cădut și pãrăsi apoi satul, fără a privi împrejur, dicit: „Dumneșeu fiă lăudat, ei se iubesc, ei vor fi fericiți“.

— „Ești erăși aici, Ioane?“ îi duse Napoleon.

— „Da, Majestate!“

— „Ai 22 de ani, ești comandor și cavalier al ordinului legiunei de onóre. Dece voiesc, poți să iai în căsătorie o contesă“.

Atunci Ioan scóse din sinul seu flóre mică și mórtă, pe care o rupse de pe pãrul cădut și duse:

— „Majestate, inima mea e ca această flóre. Nu voiesc nimic altceva, decât o funcțiune în avangardă spre a muri ca soldat“.

În capul satului se află mormântul unui colonel, care în etate de 22 de ani a cădut într'o luptă victorioasă. Pe pãtra mormântului nu e nici un nume, ci numai cuvintele: „Dumneșeu fiă lăudat!“

(„Polit.“)

Ritm. C.

Din cercul Bălăușerilor însă, care este și el locuit în majoritate de Români, nu v'a raportat până acuma nimenea, — lucru, ce de-altminterlea se esplică de sine prin durerósele stări de decadentă și amortire, de care sunt cuprinși Românii noștri din părțile acestea aprópe fără nici o excepțiune.

În ziua alegerii m'am prezentat și eu cu puținii mei alegători în comuna Bălăușeri, locul destinat pentru alegere, cugătând, că voi da peste o droiă de Români alegători, dăr, durere, nu am aflat nici un suflet de Român, ci numai nisce Unguri, adevă pui de Nemeși, și puțini Sași. Mi am dicit: unde ești preotime română și inteligență, ce de-altcum avem forțe puțină? Cuprins de rusine și disgust, mi-am luat inima în dinți și am intrat în casă, unde se afla comisiunea de alegere. Am protestat, că pentru ce pe biletele de votare nu este nici un Român scris — erau tot numai fii de-ai lui Tuhutum, Arpád, precum și un biet de Sas, dăr și acela era șters. La protestul meu mi-au răspuns, că noi Românii suntem pasivi, și de aceea nici nu ne interesăm, pentru-că altfel s'ar fi prezentat și Românii. Veți d-ta, imi diseră, că nu e nici un preot seu alt inteligent român. I-am răspuns, că la aceste alegeri nu suntem pasivi, ci din contră suntem activi. — Se vede, d-le părințe, mi-a dicit președintele, cât de activi sunteți!

Mi-au astupat gura și am eșit fără de-a vota. E de însemnat, că nici nu a avut cunoștință despre ziua alegerii ca mai mare parte a alegătorilor români. Astfel au eșit 9 membri toți maghiari pericunati și nici un Român, deși majoritatea alegătorilor în acest cerc o formeză Românii.

Altcum comitat ca al Tërnavei mică doră nici că mai există, care se esceleze așa mult într'u persecutarea Românilor. Cu ocaziunea înființării de notariate nouă, fișpanul nostru Sándor János nu a conces nici unui Român să concureze la vre-un post de notar. Așa în noul cerc notarial al Șoimușului român, cu o comună săsescă, li-s'a impus Românilor și Sașilor un Sécniu din fondul Háromszecului, care nu scie o iotă nici românesce, nici nemțesce; numai prin tâlmacș se înțelege cu ómenii. În greșiu, ad-că la comitat, nu este nici un funcționar român. Avurăm pe bravul Român de piă memoria Vasilie Moldovan ca președinte la sedriă orfanală, dăr acum șese ani l'au silit să se retragă. Cu un cuvânt, e comitat de model, fiind-că dela comitatul Tërnavei mică s'au dat Kulturegyletului 10.000 fl. s'au impus dare pe câni și alte bazononii.

N. M. Tëmpehăzanul.

Din Bihar, Dec. 1895.

Poporul român din părțile sud-ostice ale marelui nostru comitat a început și el să ia o întorcere spre bine, mulțumită gazetelor noastre naționale întocmite pentru popor, cari atât de mult au contribuit și contribue la deșteptarea lui. Póte tocmai acesta și este cauza, că în unele comune de-ale noastre s'a decretat înființarea de școle de stat pentru mileniu, de cari însă nu prea purtăm frică.

Ca poporul să se deștepte tot mai mult, ar fi de lipsă, ca în centrele comitatului, în Oradea-mare și în Beuș, inteligența să facă ceva. Unde este un isnitut de bani al nostru, — ba nici o casină ori altă societate culturală la inteligența noastră cea din Orade, pe carea abia o întrec cu numărul cea din Arad, nu găsesc. Unicul fapt, ce la toate ocaziunile îl face, este Apelul d-lui N. Zigre adv. și secretar consistorial pentru alegerile municipale. Mai mult un singur om nu face.

Apelul călduros și estimp ni-a sosit curând, însă în mare parte indolența inteligenței, apoi corupțiunile și terorizările au făcut, ca în cele mai multe locuri să cadă candidații români. Mult au contribuit la acesta și ștergerile neobicinuit de multe din listele electorale a unor Români inteligenți devotați causei naționale; chiar de aceea s'au și șters prin dnii solgăbirii.

Cercul Tinței e aprópe românesc, opidașul însă e unguresc, în care avem nu-

mai un adv. d'al nostru, următor al decedatului Georgiu Dringo. Cu vre-o opt ani înainte v'ă scrisesem, că acest brav Român a fest atacat pentru simțemintele sale românesce de nu tinér. Ađi jude cercual cu numele Prikkel Gyula. Acesta provocase la duel pe bétrânul adv., pe care apoi toți aceia, cărora le prinsese bine Dringo, au început al nescăji. Dăr nici o faptă fără răsplată; acum D. Prikkel fiind pálmuit de un altul, deóre-ce nu și-a luat satisfacția cavalerescă, este pe cale d'a se duce diu Tinca, căoi inteligența mare parte i-a întors spatela.

Crișanul.

SCRIRILE ĐILEI.

— 1 (13) Decembrie.

O bombă în Burgul din Viena. Din Viena se anunță, că alaltăeri a făcut mare senzație în Hofburg deținerea unui tinér de 26 ani, de profesiune croitor, la care s'a aflat un glonț în forma unei bombe. Numai decăt s'a făcut cercetare judecătórescă și s'a aflat, că obiectul suspect este numai un glonț de lemn. Tinérul croitor deținut n'a putut să dea decăt numai nisce lámuriri incurcate despre aceea, că ce a voit să facă el cu glonțul.

— o —

Studentii din Agram și autoritățile militare. Șese universitari condamnați pentru demonstrațiunile din Agram, dăr cari se află încă pe picior liber, au fost citați în đilele acestea la judele investigátor Biscontini. La timpul fiesat toți șese au apărut înainte judeului, care a întrebat pe toți, deca au servit seu au în armată, și deca da, ce rang au. Comanda de ccrp din Agram a cerut acum oficios dela judecătoria copia sentinței aduse contra studenților.

— o —

Bolnavii alegerii din Stomfa. Cetim în điarul „Magyar Hirlap“ următoarele: „În cercul Stomfei — cum se știe din Pojun — s'a restabilit erăși ordinea și liniștea. Vremea rea, din a căreia causă atât alegătorii, cât și soldații regimentelor de infanteria 72 și 48, cari au format cordonul, apoi husari și gendarmii au suferit mult, a avut ca urmare forțe multe îmbolnăviri. Dintre soldați, — cari au reîntors Sâmbătă seara în Pojun — s'au fost anunțați mulți ca bolnavi, ș. a. vre-o 62, ceea ce nici nu e de mirat, deórece soldații au fost în serviciu în vremea aceea rea aprópe 48 de ore. Vremea rea, cu toate blănille gróse de piele de óie și cu toate cismele mari, a stricat și alegătorilor slovaci, dintre cari 72 đac bolnavi de tifus.“

— o —

Achitat. Preotul slovac Rominald Zaymus, din comuna Bișșița, în comitatul Trenoin, a publicat un articol în „Narodnie Noviny“, în care s'a ocupat cu tema, deca *cultul lui Kossuth* póte avé loc în sinul „partidei populare“ și peste tot între catolici. Din cauza acelu articol i s'a intentat proces pentru „agitația“. Procesul s'a pertractat đilele acestea în Budapesta. Autorul a fost achitat cu 8 voturi contra 4. Foile unguresce dicit, că jurații l'au chitat în urma efectului, ce l'a produs asupra lor cetirea unei declarațiuni a acusatului, în care acesta își cerea iertare.

— o —

Coróne eterne. Dóamna Susana Andreiu Mureșianu, cu ocaziunea parastasulu s'evêșit repositoiei sale fiice preotese Eleonora D. Blaga, a trimis subsemnatului comitet parochial în locul unei coróne peritóre, trei floreni v. a. drept coróne nepertóre, ca contribuțiune la fondul pentru școlarii români s'erați, înființat în memoria iubitorilor repositoiei. Se chitéză în acest mod și se arată, că s'a adaos la numitul fond. — Brașov 1 (13) Decembrie 1895. *Comitetul parochial român gr. or. din Brașov-Cetate.*

— o —

Sânțire de biserică în Dees. Dumineca viitoare, 3 (15) Decembrie, se va sânti noua biserică română gr. cat. din Dees prin d-l protopop de-acolo Ioan Welle, rămânând, ca consacrárea solemnă să se facă în vara

viitoare prin Episcopul diecesan. Asupra istoricului parohiei și bisericei din Dees am primit cu posta de ađi dela d-l protopop o interesantă descriere, care însă fiind cam voluminoasă îi putem da loc numai într'unul din numerii următori. Noua biserică, clădită de arhitectul român G. Mateiu din Lipova, e de un exterior impunător. Prin ea Românii din Dees au completat numărul clădirilor bisericesti și școlare, ce le au în fruntea orașului, toate nouă și frumoșe.

— o —

Serata regimentului 50 din loc. Onorării óspeți ai casinei militare din loc sunt invitați și bine v'eduți la serata regimentului 50, care se va aranga mâne Sâmbătă în 14 l. c. în hotelul Europa, conform anunțării din „Gazeta Transilvaniei“ Nr. 261. Începutul la 8 óre seara.

— o —

Invetătorii români din Lipova, d-nii: Ioan Tuducescu, Const. Crețiu și Ioan Lucaciu ne trimet relativ la cunoștele scorrituri din „Arad és vidéke“ despre „o conferență secretă în Lipova“ declarația, ce au adresat'o numitei foi unguresce, arătând, că ei n'au cunoștință de asemenea conferențe a invetătorilor români gr. or. Declarația acesta precum și comunicatul tendențios din „Arad és vidéke“, care i-a dat nascere, le vom publica în numărul de mâne.

— o —

Điar românesc oprit. Ministrul de interne din nou a oprit intrarea pe teritorul ungar điarului „*Rolul Român*“, pe care l'a mai fost oprit odată, când apărea sub numele: „*Curul Român*“.

— o —

Baronul Lorand Eötvös, după cum anunță foile maghiare din Budapesta, a abđis la mandatul de deputat al cercului Körmend și și va reocupa catedra de fizică la universitatea din Budapesta.

— o —

Medic de cerc în Bran a fost ales cu unanimitate devoturi d-l Simeon Stoica, cunoscut din valorósele sale scrieri igienice, întocmite pentru popor. Intre candidați, ni-se spune, că au fost și trei Jidani, cari însă n'au dobândit nici un vot.

— o —

Uniforma oficiaților dela postă. Cetim în „Bud. Hir.“, că oficiații, suboficiații și servitorii dela postă și telegraf cu ocaziunea s'erbării milenului vor căpeta o nouă uniformă. Uniforma oficiaților, pe care numai în serviciu o vor purta-o, va fi tocmai ca și aceea de până acum, cu deosebirea, că rocul nu va mai fi cu galóne, ci numai la guler va fi provêdut cu posomant și parole de catifea și cu stele. Uniformă de paradă vor căpeta numai oficerii dela posta campestră, care o vor pute purta numai în serviciu. Uniforma de paradă va fi asemenea uniformei, ce o pórtă medicii militari. Mantaua va fi de colóre albastră deschisă, cu două rânduri de nasturi, și pantalonii vor fi de colóre suriă deschisă. Suboficiații dela postă vor căpeta afară de uniforma ce o au acum, încă una de paradă. Acesta uniformă de paradă va fi într'u toate asemenea uniformei oficiaților dela posta campestră, numai căt în loc de parole de catifea vor avé parole de postav, și servitorii vor avea galóne negre ér suboficiații, de argint. Suboficiații și servitorii în fiă-care an la ziua St. Ștefan vor trebui să pórté uniforma, și cei din Budapesta și în timpul când va petrece curtea acolo; afară de serviciu însă vor pute să-o imbrace, când vor voi.

— o —

Cine ține să aibă un calendar frumos și util, să cêră *Calendarul revistei „Lumea Ilustrată“*. Acest Calendar conține mai multe articole beletristice și umoristice peste 100 ilustrațiuni și costă 1 leu în oraș și lei 1.30 în provincie. Se află de vândare la toate librăriile, ca și la editorul IG. HERTZ (Hotel de France), Bucuresci.

— o —

6. *Aphcare multiplă.* Nu există mijloc mai bun, care se póte aplica la diferite casuri, ca Moll's Franzbrantwein care alina durerile, întăresce nervii și muschi întrebunțându-se ca adaos bái etc. O butelie 90 cr. se póte procura đilnic la prin poste dela farmacistul A. Moll l'herantu, curței din Viena Tuchlauben 9. În depozitul din provincie să se cêră espresu preparatele lui Moll, provêdute cu marca de contravenție și subscriere.

Cătră clerul român din eparchia Aradului.

(Fine.)

Adese-ori auzim pe preoții și învățătorii noștri plângându-se, că ei n'au dotațiuni așa bune, cum le au preoții și învățătorii altor confesiuni; dăr tot asemenea auzim și obiecționându-se alor noștri, că nici ei nu concuoră cu aceleași succese la crearea de fonduri nouă, ori macar la sporișirea celor existente, cum fac acești preoții altor confesiuni.

Fiind noi convinși, că nu există nici unul între preoții noștri, care n'ar voi și n'ar dori a concuoră după putință, la sporișirea fondurilor existente, și la crearea și de fonduri nouă, numai oât mulți dintre dînșii, pôte nu vor fi soiiind cum se procedă la crearea acelor fonduri: venim și la acesta ocașiune, a le da și din parte-ne unele indigetări scoșe din esperiență.

Intre multele și diferitele mijloce, cari s'ar putea folosi la crearea de fonduri, conformă împrejurărilor noastre, mai ales două ar fi mai ușor aplicabile, și ducătore la scop.

Unul ar fi, introducerea colectelor benevole de naturale, mai ales în anii mai roditori, în fiă-care parochiă, cum practic-sează acesta și alte confesiuni, și înființarea așa numitelor „magazine de bucate“, ăr altul ar fi buna îngrijire a capitalelor existente și a venitelor bisericesci.

Dacă numai înainte cu vre-o 20—30 de ani, — și ce sunt acești 20—30 de ani, în viața unui popor? — s'ar fi introdus în toate parochiile colecte de naturale, astăzi n'ar fi nici o parochiă, care n'ar avea fond de câte-va mii florenți, cum și au deja multe parochii, în cari s'au introdus, mai de mult asemenea colecte. Și ărăși, dacă numai înainte cu 20—30 ani, s'ar fi îngrijit bine, în tot locul, capitalele și venitele bisericesci, astăzi n'ar fi nici o parochiă, care n'ar avea câte-va mii de florenți, precum și au toate acele parochii, în cari s'au îngrijit bine acele capitale și venite.

ăr dacă ar exista în tot locul atari fonduri, atunci ușor s'ar putea ameliora și dotațiunea preoților și a învățătorilor; și poporul ar fi scutit de asemenea sarcini, și chiar de a fi exploatat prin cămătarnici.

Etă dăr iubiților de ce folos ar fi asemenea întreprinderi, făcute cu puțină ostentelă.

Precum-că asemenea întreprinderi sunt sigur ducătore la scop, destulă dovadă înprejurarea, că multe chiar dintre cele mai slăbuțe parochii ale noastre, unde sunt preoți și învățători vrednici, și-au creat fără vre-o greutate asemenea fonduri, din cari apoi și-au cumpărat și pământuri bisericesci; pe când în alte parochii mai avute, nu s'a făcut nimica numai din cauza neinteresării preoților și învățătorilor.

Deci dacă până acuma numai puțin preoți și învățători ai noștri s'au gândit serios la acestea, acuma, — în fața situațiunei, în care ne aflăm, — este timpul suprem, ca unul fiă-care se se cugete serios, și la împlinirea acestei datorințe, — căci dacă careva nici acuma n'ar face acesta, anul ca acela ar comite greu păcat contra bisericii străbune, pentru care și-ar trage asupra și csânda lui Dumnezeu și a posterității.

Pentru a combina cât mai bine și isvórale de venit și modul de procedera la asemenea întreprinderi, aflăm de bine a dispune întrunirea onoratei preoțimii în conferințe tractuale, în tot anul câte-odată, în zilele după anul nou, sub conducerea concernintelui protopresviter, care se însărcină a convoca preoțimea din tractul submanuat la acea conferință ori singură, ori împreună și cu învățătorii, precum va afla de bine, pe zilele ce le va crede mai potrivite, după anul nou.

În acele conferințe, se se dea ocașiune, fiă-cărui membru a-și spune părerea asupra isvórelor și modul de procedera, atât în privința înființării de fonduri nouă, oât și în privința administrării, sporirii și crutării celor deja existente bisericesci; mai incolo fiă-care preot se fiă provocat a arăta pe scurt, în fața conferinței, cum a proces

dênșul la desvoltagea simțului religios, și cu ce rezultat? cum a proces la crearea unui fond parochial, și cu ce rezultat? cât este de mare capitalul fondului bisericesc și al celui școlar din parochia sa? și cum se îngrijesce? ăr la anul, tot asemenea se arete, cât s'au sporit acele fonduri prin staruința sa? și preste tot ce sporiu a putut face dênșului?

Tóte aceste arătări se se ia pe scurt și la protocolul conferinței, care până în 10 zile după ținerea conferinței, se va înainta și Consistoriului, spre ulterioară afacere.

Așteptând dela toți se satisfacă cu zel și bunăvoință și acestor îndrumări și sfaturi părintesci, și implorând ajutorul Ceriului și asupra acestei întreprinderi, cu binecuvântare arhierescă am rămas

Arad, 21 Noemvre 1895.

Al vostru de binevoitor:

Ioan Mețianu, m. p.
Epis. Aradului.

Serbări în Bucuresci.

Cetim în „Monit. Oficial“ următoarele: Lună, 27 Noemvre, la órele 9 sêra, s'a sêvrșit la palat, în preșeța M. S. Regelui și a A. S. R. Principei moștenitor, solemnitatea țintuirei unui stég nou, ce avea se se încredința a doua di regimentului 9 călărași din Dobrogea.

Erau față la această solemnitate: președintele consiliului de miniștri, ministrul de resbel, inspectorul general al cavaleriei, casa militară regală, precum și comandantul cu delegațiunea regimentului 9 călărași.

M. S. Regele, luând ciocanul, bătú câte-va ținte în stég; apoi 'L urmară Altea Sa Regală, președintele consiliului, ministrul de resbel, ofierii generali și superiori aflați față, cum și delegațiunea regimentului.

La 9^{1/2}, Suveranul și Principele moștenitor, după ce convorbiră cu persoanele prezinte, Se retraseră în apartamentele Lor, ăr drapelul a fost aședat și lăsat în timpul nopței într'una din sălile Palatului.

Diua de 28 Noemvre, fiind aniversarea căderei Plevnei, a fost anunțată Capitalei prin 21 lovituri de tun.

La órele 9 dimineța, un escadron din regimentul 4 roșiori, cu musică, veni la palat, sub comanda locotenentului — colonel Budișteanu, se ridice drapelul și se l ducă la biserica de lângă casarma Alexandria, spre a fi sfințit.

La órele 10^{1/2}, M. S. Regele împreună cu A. S. R. Principele moștenitor și insoțit de casa Sa militară, a mers la biserica din Dealul Spierei pentru a asista la serviciul divin ce se oficia în amintirea acestei memorabile zile de cătră I. P. S. S. Mitropolitul Primat, încongiurat de inaltul cler. La sosire, Majestatea Sa a fost întimpinat de: ministrul de resbel, comandantul corpului II de armată, șeful marei stat-major al armatei, de generalii și de toți ofierii superiori și inferiori aflați în garnisonă. Asemenea se mai aflau prezente președintele consiliului, ministrul de interne și atașatii militari străini.

După terminarea Te Deumului s'a sfințit drapelul regimentului 9 călărași, și apoi M. S. Regele, eșind din biserică, îl încredință comandatului regimentului.

Majestatea Sa a primit în urmă defilarea trupelor comandate de D. colonel Angelescu. După defilare, M. S. Regele și A. S. R. Principele moștenitor se întórseră la Palat.

Cu ocașiunea acestei memorabile zile, un mare număr de persoane s'au înscris în registrele Palatului și o mulțime de telegramme de felicitări au tost adresate Majestăților Lor.

SCRIRI ULTIME.

Bucuresci, 12 Decemvre. Corpurile legiuitoare se vor deschide Joi în 7 (19) Decemvre de M. S. Regele.

Sectele religioșe în Rusia.

Statistica ne arată, că omenirea se împarte după religii ast-fel: Confucionisci 256 milioane; Catolici 239,2; Brahmanisci 190; Mohamedani 176,8; Budiști 147,9; Protestanți 146,9; Fetishiști 101,3; Ortodoxi 89,1; Toatiști 43; Sintoști 14; Moșaisci 6,6; și necunoscuți 2,6 milioane.

Dăr statistica nu ne arată numărul sectelor și al sectanților. S'ar putea spune, că sectele religioșe din lumea întregă trec de 10.000, de óre-ce numai protestantismul numără în sinul său peste 300. Inse țera, în care sectele înfloresc până la extrem, e Rusia, unde numărul acestora e de peste o mie.

Tendența generală lanatiunile civilisate e spre contopirea sectelor în religia-mamă. Acum de curând, cele mai mari societăți catolice și protestante au luat inițiativa, ca se se ție pe vremea expoziției din Paris dela 1900 un congres al tuturor ramurilor religiilor creștine, cu scopul de a-le contopi în una singură.

În Orient și în special în Rusia, tendința e cu totul alta. Acolo religiile mari sfărîmă necontenit în secte mărunte, bizare, fanțeziste, seu pline de nebunie delirantă. Rusia e creștină-ortodoxă numai cu numele, majoritatea locuitorilor însă e sectantă.

Prima și cea mai importantă sectă rusescă e cea lipovenescă. Lipovenii își derivă numele dela lipo, care însemnă teiú, din pricină că ei nu cred decât în icône de lemn de teiú. Acești sectanți nu vor se recunoscă Biblia și Evanghelia tipărită, ci se țin de manuscrisele, cari circulau alta dată în Rusia, manuscrise pline de greșelile cele mai ordinare.

A doua sectă importantă e a scopiților.

Dobrogea d. e. e plină de lipoveni, ăr scopiții sunt numai prin câte-va orașe mai mari din țera românescă toți fugiți din Rusia.

Dela o vreme încoace, în satele miserabile și ignorate ale Rusiei au început se apăra o sumă de propoveduitori de credințe nouă. În unele gubernii, femeile ies góle pe câmpii și în păduri, lăsându-se se móră de fóme spre ispășirea păcatelor. În altele, dăci de mii de țeranți recad în idolatrie, adorând bucăți de lemne și pietre. În sud, secta faimosă a Duhoborților, sectă, care combate cășetoria, clerul și biserica, recunoscând pe o femeie numită „Mama lui D-deu“, face progrese mari. Intre altele, Duhoborții refușă de-a face serviciul militar. Guvernul rusesc a început se-i persecute cumplit și se-i exileze în Caucașia.

În guberniile de lângă Ural și marea caspică, nebunia religioasă a atins culmea. Sate întregi pierd mintea, ómenii se adună în păduri seu pe câmpii și încep se urle în cor seu se jóce până ce cad jos fără simțiri și cu spume la gură.

Dăr cea mai teribilă sectă e secta lui Șușkof, care propagă sinuciderea ca singurul mijloc de-a salva sufletul de păcate. Mai deună-qi șese-deci de familii dintr'un sat de pe malul rului Perevozince s'au omorit din convingere religioasă!

Guvernul rusesc urmăresce în modul cel mai aspru pe acești maniaci, printre cari se găsesc și mulți șarlatani. Dăr nebunia religioasă e așa de lăță și de adincită în Rusia, încât persecuția nu face decât s'o mărescă și s'o transforme într'o colosală primejdie morală și scială pentru imperiul Țarilor.

Mulțămită publică.

Primescă mulțămirile noastre cele mai cordiale toți acei numeroși amici și cunoscuți, cari au binevoit a ne mângăia cu condolența lor.

Ne rugăm se ne scuse și acei domni, cari n'au primit anunciu de mórte.

Brașov, 13 Dec. n. 1895.

Familia Ratky.

DIVERSE.

Pictorii cei mari au început toți dela mic. Un conducător al școlii scoțiene povesti o interesantă istorioară despre marele artist E. A. Walton. Venise la el într'o dimineța în atelier un tiner din depărtare, tărând după sine un tablou ce reprezenta un bărbat desemnat în mărime naturală. „Veți d-ta“, duse tinerul cătră Walton, „acesta e portretul fratelui meu, mort acum de curând. Eu îi sémân lui, așa ca ou ou, numai cât el are favorite, pe când eu n'am. De-óre-ce frate-meu acum este mort, portretul lui nu mai e de nici un folos și de aceea aș voi, ca portretul acesta se mă represinte pe mine; te rog deci se-i ștergi barba, ca așa se fiu eu în acel portret reprezentat. Îți plătesc bucuros 30 șilinge pentru lucru“. Walton zugrăvi ceva peste barba acelei figuri, așa încât străinul fi pe deplin mulțămît și Walton primi prețul promis. „Precum veți d-ta“, îi duse Walton, „în viața mea de artist acești sunt cei dintăit bani, pe cari i-am primit — oa bărbier“.

Influenza în Anglia. Din Londra se scrie, că în Anglia de mai mulți ani apare regulat în totă ierna un óspe neplăcut; acel óspe e influența. Diarul „Britisch medical“ a făcut un raport pe basa datelor statistice și diagnostice din toate orașele mai mari din imperiu. În acesta se constată, că în părțile vestice și sud-vestice nu s'a ivit nici un cas de influență; din contră însă, din părțile nordice și ostice s'au ivit multe casuri; în ținutul Vestham și în unele părți din Surrey și în Jorkshire s'a lățit fôrte tare influența. Acum de curând s'au ivit grele casuri în Liverpool, Birmingham și în Manchester. Numărul casurilor de mórte, în Londra s'a înmulțit de un timp încoace mai tare, decât în Liverpool și în Manchester. Mai departe se spune, că în Jorkshire și în Surrey influența și vara încă își arată urmele sale.

Un nou stat în Europa. Mai toate óarțile geografice de înrêțmânt au lipsă de o completare: ele până acum au ignorat cu totul, nici mai mult, nici mai puțin, decât un stat întreg din Europa. Acesta este republica Tavolava, de pe insula cu același nume, în apropierea stâncilor nord-ostice ale Sardiniei. Regele Sardiniei, Carol Albert renunță în a. 18 33 la dreptul de suveranitate asupra insulei, în favorul familiei Bartholoni, al cărui cap domni sub numele Paul I aprópe 50 de ani. După mórtea lui Paul I locuitorii din Tavolava au detronat pe următorul lui și au proclamat statul de republică. Noua republică trimise numai decât o deputațiune în Italia, ca guvernul se ia la cunoștință schimbarea regimului. Italia n'a fost contra. Președintele republicei Tavolava s'a ales pe dege ani. Și femeile au dreptul de alegere. Întrégă republica are numai 168 de locuitori.

Literatură.

A apărut Nr. 14 din anul al doilea al revistei ilustrate pentru familiă Vatra având următorul sumar: Crin și Trandafir, de Radu; Intr'un album, poezie de Ioan Țicodianu; Ramura de camelie, tr. de C. Ramură; Amintire (Heine), poezie de C. X.; Din Scyla în Charibdea, de St. Basarabeanu; Sus vióra, poezie de George Murnu; Bêtrânel Clopotar, tr. de C. Ramură; Nora, de Henric Ibsen, tr. de B. Marian; Maxime, de * * *; Din viața, de Maria Cunțianu; Se fiă adevêrat?, sonet de I. B.-Hétrat; Pantoful puului mamei de I. de Garches, tr. de Breb.; Principesa și bobul de mazăre, (după Andersen), tr. de I. Br.; Asta-i, sonet de I. B.-Hétrat; Din istoria naturală (Elefantul) F. Lichterfeld, tr. de N...; Fel de fel, de * * *. Ilustrațiunile: Odalistă; Ultima sărutare; O baie rece; Căzută! Flórea lotus.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 12 Decembrie 1895.

Renta ung. de aur 4%	121.75
Renta de corone ung. 4%	98.75
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	124.50
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.30
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	121.—
Bonuri rurale ungare 4%	97.—
Bonuri rurale croate-slavone.	98.—
Imprum. ung. cu premii.	152.75
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	141.50
Renta de hartie austr.	100.30
Renta de argint austr.	100.30
Renta de aur austr.	121.75
Losuri din 860	148.75
Actii de ale Banței austro-ungar.	1020.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	438.—

Actii de-ale Banței austr. de credit.	370.25
Napoleonori.	9.65 1/2
Marci imperiale germane.	59.52 1/2
London vista.	121.65
Paris vista.	48.20
Rente de corone austr. 4%	100.05
Note italiene.	44.90

Cursul pietei Braşov.

Din 13 Decembrie 1895.

Banconote rom. Cump.	9.54	Vënd.	9.56
Argint român. Cump.	9.46	Vënd.	9.50
Napoleon-d'or Cump.	9.53	Vënd.	9.56
Galbeni Cump.	5.66	Vënd.	—
Ruble rusesti Cump.	129.—	Vënd.	—
Lire turoesti Cump.	10.80	Vënd.	—
Marci germane Cump.	59.—	Vënd.	—
Seris. tonc. Albina 5%	—	Vënd.	—

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutia este provădită cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioase la stomach și pânțec, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate l fl. v. a.

Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădită cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (trotat) alină durerile de goidină și reumatism și a altor urmări de recelă. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicilic)

La întrebuintarea gîlnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigură c'estă apă de gură conservarea sănătôsă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

C. și R. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează gîlnic prin rambursă postală.

La depozite se se c'era anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Braşov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kelleman și Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepoții, I. L. Hesshaimer, Teutsch & Tartler, Fritz Geisberger. 44-52.

Giro-Conto la banca Austro-Ungară.

Cassa de bancă, comisióne și de schimb

Telefon Nr. 90.

NUSSBÄCHER & BEER
BRAȘOV.

Avem onóre a recomanda serviciile nòstre în tóte afacerile și transacțiile de bancă și anume:

Cumpărăm și vindem monede de aur și argint, losuri, hârtii de valóre indigene și streine, acții, scrisuri fonciare, obligații, după cursul ȓilei.

Acordăm avansuri, până la 80% din valórea cursului pe hârtii de valóre ale statului, scrisuri fonciare și priorități; 70% din valórea cursului pe hârtii de bancă și efecte ce sunt cotate la bursele din Viena și Budapesta cu dobândă moderată.

Rescumpărăm fără nici o detragere totfelul de cupóne.

Escomptăm polițe comerciale din țară și **îngrijim incasso** de polițe, asig-streine și nații pe tóte piețele Europei, cum și transociene.

Eliberăm Checuri cu provisióne mici pe tóte piețele comerciale europene și transociene.

Primim depuneri în socotélă, corent și bonificăm interese după invoie până la 5% netto,

Asigurăm foarte ieftin la tragere cu câștigul cel mai mic, pen-tru diferența cursului.

Atribuim o deosebită atenție afacerilor cu efecte și suntem în poziție ori și ce hârtii de valóre a-le vindem, după cursul ȓilei. —

Suntem la dispoziție de a da informațiunii și deslușiri specialiste. — Convertim capitale plasate în efecte, cari aduc interese mici, în efecte cu interese mai mari.

Efectuăm ori și ce operație la bursele din lăuntru și streinătate în mod foarte culant, dând ori și ce informații. — Afându-ne în relații strinse cu Filiala Transilvană a Banței ungare de escompt și schimb, suntem în plăcuta poziție de a fivalisa foarte avantajos tóte transacțiunile de bancă.

Promese la tóte tragerile de loterie.

Comunicăm cu plăcere ori și ce informații și consilii consciențioase în afacere de bancă și prin corespondență.

Revisie de losuri gratis.

Giro-Conto la banca Austro-Ungară.

Telefon Nr. 18.

Cec-Conto la postă nr. 969.

Giro-Conto la banca imp. germană.

Casa de bancă

JACOB L. ADLER,

Braşov. Piața mare Nr. 1. Sibiu.

cumpără și vindem monede, hârtii de valóre, devise după cursul ȓilei cel mai mare — respective cel mai mic; **rescumpără fără nici o detragere tot felul de cupóne;**

sconteză polițe comerciale indigene și streine cu inlesnire și cu o dobândă culantă;

efectuează încassări de polițe, asignații, recipise, pe tóte piețele Europei, cum și transociene;

acordă avansuri pe hârtii de valóre, losuri, monede până la 90%;

predă asignații pentru ori și care piața comercială internă și externă foarte ieftin, asignațiile destinate pentru Budapesta și Viena franco fără spese;

primește depuneri de bancă spre fructificare în conto-corent și bonifică după invoie până la 5% netto dobândă;

recomandă pentru plasarea de capitale scrisurile fonciare cu 5%. Premie ale banței comerciale ungare, asemenea scrisuri fonciare 5% ale „Albinei“, institut de credit și economii, precum și scrisuri fonciare urbane și rurale din România, care după cursurile de astăȓi aduc 5 3/4 interese; asigură foarte ieftin ori și ce losuri la sortiri cu câștigul cel mai mic, contra diferenții cursului. Comunică informații și sfaturi consciențioase specialiste prin corespondență. 649,28 50.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Braşov, Têrgulú Inului Nr. 30.

A cestu stabilimentu este provăditu cu cele mai bune mijloce tehnice și fiindu bine asortatú cu totu felulú de caractere de litere din cele mai moderne este pusú în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINTU ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru tóte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, in locă mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primescú în biurulú tipografiei, Braşov, Têrgulú Inului Nr. 30, eta-giulú I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugămú a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Braşov.

A V I S!

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se potú face și reînno-ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonati se binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou, se binevoiască a scrie adresa lămurit și se arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“